

Katedra filosofie a religionistiky

Posudek vedoucího/oponenta bakalářské práce

Jméno studenta: Barbora Měchurová

Název práce: Vztah Klementa Alexandrijského k antické kultuře a filozofii v kontextu křesťanství

Jméno vedoucího práce: Jan Rokyta

Jméno oponenta: doc. Aleš Prázný

I. Formální kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Naplnění celkového záměru: - práce odpovídá svému zadání a obsahu - vymezení tématu je přiměřené a není příliš široké	x		
2. Metodické a systematické zvládnutí práce - text je strukturně a logicky uspořádán - práce je adekvátně zpracována	x		
3. Úvod a závěr - úvod řádně seznamuje s cílem a postupem práce, s dosavadním bádáním na dané téma a stěžejní literaturou - závěr náležitě shrnuje a hodnotí celou problematiku, formuluje přínos k řešení problému a vlastní stanoviska	x		
4. Autor náležitě vypracoval všechny formální požadavky kladené na bakalářskou práci - zadání, prohlášení, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce - odpovídající počet stran	x		

Práce odpovídá zadání a splňuje kritéria kladená na bakalářskou práci. Ústřední je otázka podoby vztahu Klementa Alexandrijského z křesťanského hlediska vzhledem k antické kultuře. Autorka si uvědomuje přelomovost postav na pomezí antické kultury a křesťanství a v zadání se ptá i po jednotlivých variantách vztahu křesťanství a antického dědictví. V celé práci potom ukazuje i na příkladech podoby tohoto vztahu, odlišnosti a shody. Obsah práce se shoduje s jejím zadáním. V úvodu práce autorka dobře formuluje hlavní otázku a dále správně ukazuje, že její řešení se bude pohybovat v různých rovinách Klementova díla. V některých ohledech potom překračuje i Klementovo dílo samotné a ukazuje další pokračování Klementova interpretačního vztahu k antice v dějinách křesťanství.

II. Obsahová kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce prokazuje porozumění autora v dané problematice.	x		
2. Myšlenková soudržnost a souvislost textu: - je vyhovující - srozumitelnost argumentace a podloženost argumentů či myšlenek je adekvátní	x		
3. Práce se opírá o relevantní prameny a literaturu.	x		
4. Práce s literaturou: - v práci je zřetelně předvedeno, že student pracoval s odbornou literaturou a s myšlenkami jednotlivých autorů - autory uváděl (nejen odkazem na poznámku), srovnával, parafrázoval a citoval - zřetelně rozlišoval své myšlenky od myšlenek jednotlivých autorů	x		
5. Bakalářská práce je filosofickým textem: - autor prokázal fundovanou a analytickou práci s pojmy a myšlenkami - autorova práce nespočívala jen v převyprávění daného téma nebo pouhém poskládání hesel, parafrází či myšlenek - práce nebyla zatížena nepřiměřenou mírou historických, životopisných nebo jiných nefilosofických údajů	x		

Práce prokazuje seznámenost autorky s tématem práce. Paní kolegyně si uvědomuje, že v Klementově díle se vztah k filozofii promítá do jednotlivých prakticky chápaných rovin. Roviny logu, vzdělání, víry a zdůvodněnosti víry.

Paní kolegyně správně chápe Klementa jako někoho, kdo řeckou filozofii specifickým způsobem využívá. Toto dobře dokumentuje na problému převzetí antické filozofické kritiky náboženství. Paní kolegyně správně rozeznává transformaci tématu nepřátelského vůči náboženství v argumenty sloužící ve prospěch náboženství.

Považuji za důležité, že paní kolegyně si nevěnuje pouze filozofických kategorií, popřípadě tvrzení o vztahu k řecké kultuře, ale věnuje se i konceptu víry u Klementa. Zde rozeznává důležitou potřebu zdůvodnění, tedy transformaci pavlovské a abrahamovské víry do širšího filozofického konceptu poskytujícího argumenty. Jde o zachycení Klementovy snahy o proměnu povahy křesťanské víry z nepodložené (pistis) na reflektovanou (logismoi). Další správné rozeznání se týká pojetí filozofie, která pomáhá nebo je i přímo podmínkou k rozvoji víry.

Paní kolegyně vše správně zařazuje i do dějinného dilematu o směřování křesťanství. Přijímá zde ve vztahu ke řecké filozofii vývojové etapy v pojetí E.R. Doddse. Důležitý je zde pohled na prvotní křesťanství jako na široký proud směřování, než jako na ucelený celek.

V některých ohledech toto dokumentuje i na vztahu k biblickému textu a biblicky chápaným termínům. Dobře dokládá, jakým způsobem se Klement poposunuje od chápání specificky biblického, do nově formulované roviny. Typicky Klementovo chápání proroka, jenž je odlišné od starozákonního. Dále potom, jak Klement interpretuje postavy řecké filozofie, konkrétně Sokrata. V tomto případě si je paní

kolegyně vědoma určité tradice ve vnímání řecké filozofie v křesťanství, která pramení u Klementa a pokračuje například Augustinem.

Paní kolegyně si je vědoma nejenom vnější interpretace řecké filozofie, která se váže k filozofickým pojmům jako je „logos“, ale i rozdílné interpretace uvnitř křesťanství, vztahující se například na text Starého zákona a Nového zákona: „Klement přirovnává řeckou filozofii ke Starému zákonu, který je taktéž předkřesťanskou moudrostí, jež je využívána. Pojímá onu moudrost vývojově – Starý zákon není překonán, ale pouze doveden k dokonalosti v Novém zákoně.“ (str. 20)

Paní kolegyně dokázala dobrým způsobem charakterizovat přelom v křesťanském myšlení a hlavní body nového směřování křesťanského myšlení a jeho vztahu k předchozímu antickému světu. Nesoustředila se však pouze na pojetí důležité pro filozofii, ale téma pochopila i v důsledcích, které filozofie přináší pro teologii a chápání biblického textu.

III. Jazyková a grafická kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb nebo jiných nedostatků (překlepy, nedokončené věty atd.)		x	
2. Práce je psána kultivovaným a odborným jazykem	x		
3. Terminologické zpracování textu - fundované porozumění terminologie v oboru a daném tématu - vhodné používání terminologie a vysvětlování pojmů	x		
4. Odkazy, citace a poznámkový aparát - vyhovující práce s odkazy - dodržení a jednotnost citačních norem - náležitý poznámkový aparát	x		
5. Citování - míra citování je vyvážená - vhodná volba a výstižnost citací	x		
6. Grafická kritéria - grafická úprava (písmo, obsah, názvy kapitol, odstavce, řádkování atd.) je vyhovující	x		

Práce neobsahuje závažnější gramatické a stylistické chyby.

IV. Použitá literatura

	ano	zčásti	ne
1. kritický a vhodný výběr prvotní literatury a pramenů	x		
2. kritický a vhodný výběr druhotné literatury	x		
3. práce s cizojazyčnou literaturou	x		

Autorka pracuje s relevantními primárními prameny u Klementa a dále si všímá podobné problematiky i u jiných autorů, příkladem může být Athenagoras. Práce pracuje s přiměřeným množstvím sekundární literatury, včetně cizojazyčné.

Další doporučení: Jako vedoucí práce doporučuji, aby paní kolegyně dále pokračovala ve studiu na magisterský stupeň.

Pracovní součinnost studenta a vedoucího práce v průběhu zpracování práce (vyplní vedoucí práce): Studentka během vypracování práce pravidelně konzultovala vznikající text. Poctivě pracovala a aktivně řešila zadání školitele.

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě: ano

Návrh hodnocení:

A

Náměty k rozpravě:

V Pardubicích dne 8.5.2024
práce/oponent

vedoucí
Jan Rokyta